

Vsak trdno zasidran na svojem bregu

DILEMA Zakona o računovodski dejavnosti v mandatu te vlade skoraj zagotovo ne bo, čeprav so na zbornici računovodskih servisov prepričani, da bi bil koristen

Vera Avšič
vera.avsic@finance.si

Predsednik Zbornice računovodskih servisov Aleksander Štefanac trdi, da bi kakovost računovodskih storitev lahko izboljšali z zakonsko ureditvijo. Minister za gospodarstvo Matej Lahovnik je prepričan, da bi s tem samo zmanjšali konkurenco med servisi. Kakšni so argumenti ene in druge strani?

Predsednik Zbornice računovodskih servisov Aleksander Štefanac utemeljuje zahtevo po zakonu, ki bi urejal računovodsko dejavnost, z višjo kakovostjo storitev, ki naj bi jo tako lahko dosegli, in manj škode za podjetja, ki te storitve uporabljajo. S tem se strinja tudi tri četrtine od 3.300 pred dobrim letom vprašanih strank računovodskih servisov.

Ministrovo stališče

Minister Lahovnik na to odgovarja: »Po zakonu o gospodarskih družbah (člen 60a, ZGD-1) morajo člani organov vodenja ali nadzora skupno zagotavljati, da so letna poročila sestavljena in objavljena v skladu z zakonom in s slovenskimi računovodskimi standardi oziroma mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Člani organov vodenja ali nadzora so torej odgovorni za sestavo poročil in v skladu s tem morajo tudi odgovorno izbrati primerne in kompetentne računovodje. Zato menim, da ni posebne potrebe po dodatnem urejanju tega področja, ki je že zdaj ustrezno urejeno. Poleg tega bi dodaten zakon pomenil zaviranje konkurence, ki je ne nazadnje najboljša možnost za ločevanje med dobrimi računovodji in tistimi,

ki svojega dela ne opravljajo dobro. Logično in smiselno je pričakovati, da podjetja najemajo strokovno usposobljene računovodje. Tiste, ki njihovim strokovnim merilom ne ustrezajo in svojega dela ne opravljajo korektno, pa zamenjajo s kompetentnejšimi.

Dodatno urejanje tega področja bi bilo v nasprotju z zmanjševanjem birokratskih in administrativnih ovir na različnih področjih, še pravi minister.

Štefančev odgovor

Že pred nekaj leti, ko smo se sešli s predstavniki takratnega gospodarskega ministrstva za finance in gospodarskega ministrstva, so nam očitali, da s predlaganim zakonom poskušamo omejiti trg in da prosimo kruha, pravi Štefanac. Toda vsaj 80 odstotkov članov zbornice ne potrebuje zakona, da bi si zagotovili kruh ter normalno živeli in poslovali. Ti očitki, da poskušamo zapreti trg in dvigniti cene, niso upravičeni. Zakon hočemo samo zato, da bi bila kakovost storitev boljša, poudarja.

Kaj bi urejal zakon

Predlagani zakon je zelo preprost. Predpisuje osnovno izobrazbo, ki je pogoj, da sploh lahko odpreš računovodski servis, odvisno od odločitve zakonodajalca, predpisuje letno izobraževanje, zahteva sklenjeno zavarovanje za poklicno odgovornost in zahteva opravljen izpit, ki ga bo predpisal zakonodajalec.

Glavni poudarek zakona ni dosežena izobrazba, ker bi bila priznana tudi leta delovnih izkušenj, ampak stalno izobraževanje, ki ga morajo servisi zagotavljati za vodje in zaposlene. Pomemben bi bil tudi izpit, ki bi pokazal osnovno znanje računovodje. Vsi računovodski servisi bi morali imeti licenco. V zdajšnji ureditvi imamo

servise, ki imajo opravljene ure izobraževanja, sklenjeno poklicno zavarovanje, opravljen izpit. In take, ki tega nimajo. Podjetniki se lahko odločijo, koga bodo izbrali. Če se odločijo za servis, ki vsega tega nima, pač tvegajo, da bodo sicer verjetno za nižjo ceno dobili mogoče manj strokovne rešitve. Taka samoregulacija obstaja zdaj, in to zagovarja tudi minister Lahovnik.

Kdo nadzira kakovost storitev

Eden izmed razlogov za sprejetje zakona je višja kakovost oddanih računovodskih poročil, trdi Aleksander Štefanac. Skrajni organ, ki to kakovost lahko ugotavlja, in hkrati tudi edini nadzornik je davčna uprava. AJPES zbira podatke za statistične potrebe oziroma javne objave letnih poročil. Ima sicer nadzorne mehanizme, ki pa jih je mogoče z malo znanja matematike obiti. Tisti, ki dejansko preverja, kaj je bilo narejenega, je davčna uprava s pregledom.

Toda podatkov o opozorilih in napakah zbornica z davčne uprave ne dobi. Slab računovodski servis, ki dela napake in so ugotovljene pri davčnih pregledih njegovih strank, o teh razumljivo molči.

Le peščica zavarovana za napake

Do podatkov bi bilo mogoče priti tudi na podlagi škodnih zahtevkov pri zavarovalnicah, toda, kolikor vedo na zbornici, sta bila lani le dva taka zahtevka. Res pa je, da je za poklicno odgovornost zavarovanih od sto do 150 servisov. Na zbornici so prepričani, da bi morali biti za to zavarovani vsi, še zlasti pa to velja za samostojne podjetnike, ki odgovarjajo z vsem svojim premoženjem.

Slabi računovodski servisi navadno niso zavarovani za poklicno odgovornost. Stranke

lahko odškodnino za napake izterjajo samo po sodni poti, sodni mlini pa ne meljejo hitro. Tudi ob morebitni ugodni odločitvi sodišča je treba nanjo čakati več let. Napake pa se dogajajo tudi pri dobrih servisih.

Manjkajo tudi kazni

Če bi bila računovodska dejavnost urejena z zakonom, bi lahko od servisov zahtevali večjo odgovornost za pravilnost letnih poročil.

Tako pa zdaj ni predpisa, ki bi kaznoval odgovorno osebo za napake pri izdelavi bilance, opozarja Štefanac. Če bi zakon določil, kdo lahko bilance podpisuje, bi lahko bila predpisana tudi kazen za napake.

O prizadetih in neprizadetih

Žuli nas neresnost države, ki ne razume, da bi bilo dobro, če bi dejavnost uredila, pravi Štefanac. Nepremičninarji imajo zakonodajo in licence, prav tako pogrebniški, potovalne agencije. Če pa nekdo, od katerega je odvisna usoda celotne družine, kot je to na

primer pri samostojnih podjetnikih in družinskih podjetjih, vodi papirje, a tega ne zna, je državi povsem vseeno. Če gre v stečaj nekdo, ki ima pet zaposlenih, to nikogar prav veliko ne prizadene, razen neposredno udeleženih. Lani je brez dela ostalo neprimerno več ljudi zaradi stečaja malih kot velikih podjetij, nekateri med njimi prav gotovo tudi zaradi slabega dela računovodskih servisov in njihovih pomanjkljivih nasvetov, dodaja predsednik zbornice. ●

KAKO NASTAJA ZBORNIKA KON O RAČUNOVODSKI DEJAVNOSTI

Leta 2005: Na 7. Kongresu računovodskih servisov so prvič predstavljene teze zakona, ki jih je skupaj s pravnimi strokovnjaki pripravila Zbornica računovodskih servisov (ZRS).

Leta 2006: Predlog zakona je posredovan ustreznim ministrstvom.

Leta 2007: Delovna skupina ZRS opravi več pogovorov s predstavniki ministrstva za gospodarstvo (MG).

Leta 2008: Delovna skupina ZRS pripravi analizo učinkov predlaganega zakona. Svetovalna družba KPMG izdelala analizo urejenosti računovodske dejavnosti v šestih izbranih državah EU. Spremembe predloga zakona so bile predstavljene na 10. Kongresu računovodskih servisov. Analizo učinkov zakona ZRS posreduje MG. Decembra so se predstavniki delovne skupine ZRS sešli s predstavniki MG.

Leta 2009 in 2010: MG se zavzema za samoregulacijo, kar pomeni, da bi bila zbornica tista, ki bi morala prevzeti nadzor nad servisi. Minister za gospodarstvo Matej Lahovnik trdi, da je ureditev področja ustrezna in ni potrebe po dodatni, ki bi povečala birokratske ter administrativne ovire in zavrla konkurenco.

F ZA IN PROTI

Ali potrebujemo zakon o računovodski dejavnosti

Aleksander Štefanac,

predsednik Zbornice
računovodskih servisov

DA

- ▶ Zaradi dviga kakovosti računovodskih storitev.
- ▶ Da bi zagotovili konstantno izobraževanje računovodij.
- ▶ Da bi se servisi zavarovali za poklicno odgovornost.

NE

- Ker je področje že ustrezno urejeno.
- Ker bi s tem zavrla konkurenco.
- Ker bi s tem še povečali birokratske in administrativne ovire.